

Program poradenských služeb na ZŠ, SŠ

Poskytování poradenských služeb ve škole se řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění, vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění. Školní poradenské služby jsou zajišťovány školním poradenským pracovištěm. Rozsah činnosti je stanoven uvedenými vyhláškami.

Školní poradenské pracoviště úzce spolupracuje se všemi pedagogickými pracovníky školy, s PPP, SPC, Městskými úřady, OSPOD, Policií ČR, zákonnými zástupci žáků.

Součástí tohoto plánu jsou další dokumenty školy, zejména:

- minimální preventivní program školy,
- strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

Na poskytování poradenských služeb v souladu § 7, odst. 5 vyhlášky č. 72/2005 Sb. v platném znění se podílejí zpravidla výchovní poradci a školní metodici prevence, kteří spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli, případně s dalšími pedagogickými pracovníky školy. Dále se na poskytování poradenských služeb může podílet psycholog, speciální pedagog, školský logoped nebo sociální pedagog.

1. Účel poradenských služeb a pravidla pro jejich poskytování

V základní a střední škole jsou poskytovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené zejména na:

- zajištění podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- sledování a průběžné vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,
- prevenci školní neúspěšnosti žáků,
- kariérové poradenství propojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu při volbě vhodné vzdělávací dráhy a následného profesního uplatnění,
- podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s rozdílnými životními podmínkami,
- průběžnou i dlouhodobou péči o žáky s výchovnými nebo vzdělávacími obtížemi a vytváření pozitivního sociálního klimatu podporujícího přijímání kulturních i jiných odlišností ve škole,
- včasnou intervenci při aktuálních problémech jednotlivých žáků i třídních kolektivů,
- prevenci všech forem rizikového chování, včetně různých forem šikany a diskriminace,
- průběžné vyhodnocování efektivity preventivních programů realizovaných školou,
- metodickou podporu pedagogům při uplatňování psychologických, speciálněpedagogických, sociálněpedagogických a logopedických postupů ve vzdělávacím procesu školy,
- spolupráci a efektivní komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci žáků,

- spolupráci školy se školskými poradenskými zařízeními při poskytování poradenských služeb.

Pravidla při poskytování poradenských služeb školou:

- dodržuje etické zásady poskytování poradenských služeb,
- vychází z individuálních potřeb žáka, podporují jeho samostatnost a přispívá k jeho sociálnímu začleňování,
- poskytuje zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka zprávu a doporučení, které jsou výsledkem psychologické, speciálně pedagogické nebo logopedické diagnostiky,
- spolupracuje s jinými školami a školskými zařízeními,
- sleduje a vyhodnocuje poskytování navržených podpůrných opatření žáka,
- informuje žáka a zákonného zástupce žáka, a to prokazatelným a srozumitelným způsobem o:
 - psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských službách včetně určení pedagogických pracovníků, kteří je zajišťují,
 - účelu a průběhu poskytování psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských služeb
 - právech a povinnostech žáka a jeho zákonného zástupce spojených s poskytováním psychologických, speciálně pedagogických nebo logopedických poradenských služeb ve škole, včetně práva obrátit se na Českou školní inspekci podle § 174 odst. 6 školského zákona.

2. Personální zajištění a standardní činnosti poradenského týmu

Školní poradenské pracoviště pracuje ve složení, které je pro každý školní rok aktualizováno.

Standardní činnosti výchovného poradce

Poradenské činnosti:

1. Kariérové poradenství a poradenská podpora při rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků, zejména:
 - zajištění koordinace hlavních oblastí kariérového poradenství, tedy kariérového vzdělávání a diagnosticko-poradenských činností zaměřených na volbu vzdělávací cesty žáka,
 - realizace základních skupinových šetření k volbě povolání, administrace, vyhodnocování a interpretace zájmových dotazníků v rámci odborné kompetence a analýza profesních preferencí žáků,
 - provádění individuálních šetření k volbě povolání a poskytování individuálního poradenství v této oblasti ve spolupráci s třídním učitelem,
 - poskytování poradenské podpory zákonným zástupcům s ohledem na předpoklady a očekávání žáků, a to ve spolupráci s třídním učitelem,
 - spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb, které přesahují kompetence školy,
 - organizace skupinových návštěv žáků v informačních poradenských střediscích

- krajských poboček Úřadu práce České republiky a informování žáků i zákonných zástupců o možnostech individuálního využití služeb těchto středisek,
- poskytování kariérového poradenství žákům cizincům s ohledem na jejich specifické vzdělávací potřeby.
2. Zajišťování zprostředkování vstupní i průběžné diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb, stejně jako intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve školských poradenských zařízeních.
 3. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zabezpečování podpůrných opatření a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
 4. Příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.
 5. Poskytování kariérového poradenství žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Metodické a informační činnosti

1. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:
 - v otázkách kariérového rozhodování žáků,
 - s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory,
 - s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
 - s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů.
2. Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy.
3. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, apod.
4. Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
5. Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.
6. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
7. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovných poradců, navržená a realizovaná opatření.

Standardní činnosti školních metodiků prevence

Metodické a koordinační činnosti

1. Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci minimálního preventivního programu školy.
2. Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
3. Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence

- rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
4. Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
 5. Individuální a skupinová práce se žáky a studenty s obtížemi v adaptaci, se sociálně vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání.
 6. Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti.
 7. Koordinace, podpora a průběžné vyhodnocování realizace aktivit zaměřených na podporu wellbeingu a duševní zdraví žáků.
 8. Metodická podpora realizace třídnických hodin a dalších aktivit zaměřených na podporu osobnostního rozvoje, socio-emočních dovedností a wellbeingu žáků a pozitivních vztahů v třídních kolektivech.
 9. Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování.
 10. Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
 11. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
 12. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

1. Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
2. Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
3. Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působících v oblasti prevence, center krizové intervence a dalších zařízení, institucí a jednotlivých odborníků.
4. Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení.
5. Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací realizovaných

preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence.

Poradenské činnosti

1. Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.
2. Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.

Diagnostika a depistáž

1. Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání dle potřeb a možností školy.
2. Konkretizování vzdělávacích obtíží žáka, podílení se na stanovení obsahu plánu pedagogické podpory a individuálním vzdělávacím plánu a stanovení druhu, rozsahu, frekvence a trvání intervenčních činností.
3. Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb žáka, zejména shromažďování údajů o žákovi, včetně anamnézy rodinné a osobní, dále speciálně pedagogická diagnostika, zejména při vzdělávacích problémech žáků, pro navazující intervence ve školním prostředí, speciálně pedagogická diagnostika předpokladů pro čtení, psaní, počítání, předpokladů rozvoje gramotnosti, analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení.
4. Speciálně pedagogická a etopedická diagnostika při výchovných problémech, stanovení intervenčního přístupu v rámci školy i mimo ni, dle potřeb, možností a profilace školy.
5. Screening, ankety, dotazníky ve třídách.

Konzultační, poradenské a intervenční práce

1. Intervenční podpora při realizaci plánu pedagogické podpory.
2. Dlouhodobá i krátkodobá individuální speciálně pedagogická péče za účelem naplňování podpůrných opatření pro žáky, speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti.
3. Poskytování logopedické intervence zaměřené na stimulaci a reedukaci žáků s vadami řeči a to v souladu s doporučením školského poradenského zařízení a pod metodickým vedením školského logopeda školy, popřípadě školského poradenského zařízení.
4. Dlouhodobá péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti.
5. Participace na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve spolupráci s třídním učitelem, s ředitelem školy, se zákonnými zástupci žáka, se žákem a s ostatními partnery podpůrného týmu uvnitř i vně školy.
6. Průběžné vyhodnocování účinnosti poskytovaných podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
7. Preventivní intervenční programy v oblasti školního neúspěchu nebo výchovných problémů s uplatněním speciálně pedagogických nebo etopedických přístupů.

8. Participace na kariérovém poradenství – volba vzdělávací dráhy žáka, individuální provázení žáka.
9. Zajištění speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
10. Individuální konzultace pro rodiče, zabezpečení průběžné komunikace a kontaktů s rodiči žáka/zákonnými zástupci.
11. Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb.
12. Speciálně pedagogické přístupy při řešení multikulturní problematiky ve školním prostředí.
13. Konzultace s pracovníky školských a dalších poradenských zařízení.

Metodické, koordinační a vzdělávací činnosti

1. Příprava a průběžná úprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole – koordinace speciálně pedagogických poradenských služeb na škole.
2. Metodická pomoc třídním učitelům při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
3. Metodické činnosti pro další pedagogické pracovníky školy – specifika výuky a možnosti žáků dle druhu a stupně speciálních vzdělávacích potřeb, návrhy metod a forem práce se žáky – jejich zavádění do výuky, instruktáže využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
4. Pracovní semináře pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a rizika jejich vzniku.
5. Kooperace s pedagogickými pracovníky školy zajišťujícími poradenské služby.
6. Kooperace se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odbornými pracovníky ve prospěch žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.
7. Participace na vytváření školních vzdělávacích programů, individuálních vzdělávacích plánů, plánů pedagogické podpory u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
8. Koordinace a metodické vedení asistentů pedagoga ve škole.
9. Besedy a osvěta zejména zákonným zástupcům.

Metodické činnosti pro pedagogické pracovníky školy

1. Specifika výuky a možnosti žáků podle druhu a stupně speciálních vzdělávacích potřeb, návrhy metod a forem práce se žáky – jejich zavádění do výuky, instruktáže využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
2. Kooperace s pedagogickými pracovníky školy zajišťujícími poradenské služby.
3. Participace na vytváření školních vzdělávacích programů, individuálních vzdělávacích plánů, plánů pedagogické podpory u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
4. Participace na plnění individuálního vzdělávacího plánu v rámci doporučených podpůrných opatření ze strany školského poradenského zařízení a školy.
5. Účast na metodických setkáních ve školském poradenském zařízení.

Preventivní a intervenční činnost

1. Podpora duševního zdraví a wellbeingu žáků.
2. Příprava a realizace preventivních aktivit zaměřených na rozvoj sociálních a emočních dovedností, podporu zdravého životního stylu, pozitivního školního a třídního klimatu, bezpečného prostředí školy, zdravých vztahů, smysluplného trávení volného času a školní úspěšnosti.
3. Příprava a realizace preventivních aktivit zaměřených na předcházení rizikovému chování žáků.
4. Realizace včasné podpory třídního a školního prostředí směřující ke zlepšení podmínek pro vzdělávání žáka.
5. Realizace včasné podpory v rodinném prostředí žáka směřující ke zlepšení podmínek pro vzdělávání.
6. Realizace individuálních a skupinových činností se žáky se zaměřením na podporu v oblasti školní docházky a studijní motivace.
7. Intervence v oblasti rizikového chování, výchovných obtíží, školní neúspěšnosti, špatných vztahů a neuspokojených potřeb žáků, při ohrožení rizikovými jevy a náročnými situacemi a jinými formami ohrožení zdravého vývoje žáka.
8. Spolupráce při zpracování náročných životních situací, podpora, participace a koordinace při zvládnutí krizových situací pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce.

Konzultační, poradenské a informační činnosti

1. Informování žáků, zákonných zástupců a pedagogických pracovníků o nabídce poradenských a podpůrných služeb ve škole i mimo ni.
2. Poskytování individuální konzultace a odborného poradenství žákům a jejich rodinám v oblasti osobních, vztahových, rodinných a tíživých životních situacích a v oblasti vzdělávání, rizikového chování, výchovných a výukových obtíží ovlivňující zdravý vývoj a školní úspěšnost žáka ve školním i rodinném prostředí.
3. Poskytování dlouhodobé i krátkodobé sociálněpedagogické péče žákům s potřebou podpůrných opatření, zejména z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek, s výchovnými obtížemi, nízkou studijní motivací a nízkou účastí ve vzdělávání, žákům ohroženým školním neúspěchem a jinak ohroženým žákům a žákům vyžadujících zvýšenou podporu.
4. Poskytování individuálního a skupinového poradenství pedagogickým pracovníkům v oblasti práce s žáky s potřebou podpůrných opatření, zejména z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek, s výchovnými obtížemi, nízkou studijní motivací a nízkou účastí ve vzdělávání, žákům ohroženým školním neúspěchem a jinak ohroženým žákům a žákům vyžadujících zvýšenou podporu.
5. Zprostředkování odborné pomoci a péče žákům a jejich rodinám za účelem zvyšování školní úspěšnosti žáka.
6. Koordinace, zprostředkování nebo zajištění facilitace a participace na pohovorech, výchovných komisích, případových konferencích organizovaných orgány sociálně-právní ochrany dětí, případových setkáních a dalších setkáních s rodinou žáka.
7. Participace na pracovních poradách školy.

8. Komunikace, konzultace a spolupráce s pedagogickými pracovníky, kteří se podílejí na poskytování poradenských služeb ve škole, dalšími pedagogickými pracovníky školy, školských zařízeních pro preventivně-výchovnou péči a školských poradenských zařízení, pracovníky zdravotnických zařízení, s orgány státní správy, samosprávy a orgány činnými v trestním řízení, poskytovateli sociálních služeb apod.
9. Participace, ve spolupráci s dalšími pracovníky školy, na kariérovém poradenství pro žáky, zejména žáky se sociálním znevýhodněním.

Metodické, koordinační a výchovně-vzdělávací činnosti

1. Přímá podpora žáků a koordinace činností směřujících k podpoře žáků při přípravě na výuku a při jejich zapojování do volnočasových aktivit ve škole i mimo školu.
2. Podpora žáků a jejich rodin při utváření a rozvíjení kompetencí v oblasti výchovy, vzdělávání a volného času a naplňování potřeb žáků.
3. Participace na přípravě a realizaci výchovně-vzdělávacích, volnočasových, osvětových a dalších akcích školy a podpora komunitního charakteru školy.
4. Participace na rozvoji klíčových kompetencí žáků v oblasti osobnostní a sociální výchovy.
5. Metodická podpora pedagogických pracovníků a koordinace práce se žáky v sociálněpedagogické oblasti.
6. Plánování, příprava, koordinace a evaluace procesu spolupráce na daném případě žáka a jeho rodiny.
7. Propojování aktivit školy s lokálními či regionálními aktivitami zejména v oblasti výchovně-vzdělávací, preventivní a aktivitami zaměřenými na propojování žáků z různých socioekonomických a kulturních skupin.
8. Spolupráce na podpoře budování pozitivních vztahů ve škole a pozitivního klimatu školy.

3. Rozsah dokumentace

Škola vede o poradenských službách poskytovaných školními metodiky prevence, výchovnými poradci dokumentaci:

- vyšetření, jeho výsledcích a poskytnuté péči individuální i skupinové,
- součinnosti se školami a školskými zařízeními,
- komunikaci a spolupráci s orgány veřejné moci.

Dokumentaci pravidelně kontroluje vedení školy.

4. Časová dostupnost poradenských služeb

Pracovníci školního poradenského pracoviště mají pevně stanoveny konzultační hodiny pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogické pracovníky, jsou uvedeny v plánu práce na školní rok a zveřejněny na webu školy.

5. Ochrana údajů

Informace získané činností školního poradenského pracoviště jsou ochraňovány v souladu se zákonem č.110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů a o změně některých zákonů, v platném znění.

V Litoměřicích dne 1.1. 2026

Mgr. Jan Preiss
ředitel školy

Příloha

[Tato příloha slouží ke splnění povinnosti prokazatelného a srozumitelného informování žáka a jeho zákonného zástupce ve smyslu § 1 odst. 6.]

POTVRZENÍ O INFORMOVÁNÍ O POSKYTOVÁNÍ PORADENSKÝCH SLUŽEB VE ŠKOLE

Základní škola:

Sídlo:

Jméno a příjmení žáka:

Datum narození:

Třída:

Základní škola tímto v souladu s § 1 odst. 6 vyhlášky č. 72/2005 Sb. prokazatelně informuje zákonného zástupce žáka o poradenských službách poskytovaných školou.

Škola může žákovi poskytovat poradenské služby zejména prostřednictvím výchovného poradce nebo školního metodika prevence, a to za účelem podpory vzdělávání, prevence a řešení vzdělávacích či výchovných obtíží. Složení pedagogických pracovníků školy, kteří se podílejí na poskytování poradenských služeb ve škole, stanoví vnitřním předpisem ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

Zákonný zástupce byl informován o:

- druhu poradenských služeb poskytovaných školou,
- jejich účelu a základním průběhu,
- právech a povinnostech spojených s jejich poskytováním,
- možnosti obrátit se na Českou školní inspekci podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Zákonný zástupce bere na vědomí, že k poskytování poradenských služeb ve škole se podle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 72/2005 Sb. nevyžaduje jeho písemný souhlas, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

Tento dokument slouží výhradně jako potvrzení o informování zákonného zástupce.

V dne

Podpis zákonného zástupce: